

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudkyň Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Ludmily Sandnerové ve věci

žalobce: **plk. gšt. Ing. M. S.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Miroslavem Burgetem
sídlem Aloise Krále 10, 796 01 Prostějov

proti
žalovanému: **Náčelník Generálního štábu Armády České republiky**
sídlem Vítězné náměstí 5, Praha 6,
doručovací adresa Ministerstvo obrany ČR
sídlem náměstí Svobody 471, 160 00 Praha 6

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2016, č. j. 401-4/2016-1304

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) v řízení vedeném pod sp. zn. 3 Ad 16/2015 ve věci shodných účastníků řízení obdržel od žalobce vyjádření ze dne 23. 2. 2016 k tamní věci, k němuž žalobce připojil rozhodnutí Personální rozkaz ze dne 16. 2. 2016, č. j. 401-4/2016-1304, vůči němuž uplatňuje shodné námitky jako vůči rozhodnutí předchozího Personálního rozkazu (ze dne 21. 9. 2015, č. j. 2288-2/2015-1304), a které doplnil upřesněním ze dne 3. 6. 2016. Vzhledem k tomu, že se jednalo o jiný nárok než ten, který se vztahoval k věci vedené pod sp. zn. 3 Ad 16/2015, městský soud vyloučil rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2016, č. j. 401-4/2016-1304 k samostatnému projednání usnesením ze dne 27. 3. 2017, č. j. 3 Ad 16/2015-54.

2. Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 2. 2016, č. j. 401-4/2016-1304, náčelník Generálního štábu Armády České republiky (dále též „žalovaný“ nebo „NGŠ“), zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil prvoinstanční personální rozkaz velitele Vzdušných sil (dále též „VVs“) ze dne 30. 10. 2015, č. j. 59-51/2015-1309. Tímto rozhodnutím s účinností ode dne 1. 11. 2015 byl žalobci navýšen služební tarif v souladu s nařízením vlády č. 282/2015 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 59/2015 Sb., o služebních tarifech a o zvláštním příplatku pro vojáky z povolání.
3. Žalobce, který je zástupcem velitele 22. základny vrtulníkového letectva (dále též „22. zVrL“), v podání ze dne 3. 6. 2016 upřesnil jediný uplatněný žalobní bod v tom, že považuje napadené rozhodnutí za nesprávné, nezákonné, vydané v rozporu s právními a ústavními předpisy, neboť mu VVs nepřiznal ke služebnímu tarifu příplatek za zvýšenou odpovědnost. Podle žalobce VVs jako správní orgán prvního stupně vycházel pouze z § 68e zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o vojácích“) a čl. 49 rozkazu ministra obrany č. 63/2015 Věstníku. Personálním rozkazem ze dne 1. 7. 2015 VVs přiznal žalobci služební tarif bez příplatku za zvýšenou odpovědnost, aniž by dostatečně zjišťoval skutkový stav věci. VVs se nezabýval Protokolem o předání funkce velitele 22. zVrL, pověřením žalobce výkonem funkce zadavatele veřejných zakázek souvisejících se zabezpečením realizace zahraničních cvičení, pověřením žalobce k jednání a právním úkonům při úplatném nabývání majetku, ani rozkazem VVs, kterým byl žalobce pověřen zastupováním velitele 22. zVrL. Tím žalovaný podle žalobce porušil § 3 správního řádu a neoprávněně zasáhl do žalobcova práva na spravedlivý proces podle čl. 36 Listiny základních práv a svobod.
4. Žalobce si je vědom, že podle jazykového výkladu § 68e zákona o vojácích jsou v tomto ustanovení taxativně vymezeny osoby, kterým tento příplatek náleží až do výše 15 % služebnímu tarifu, což nenamítá, ale má za to, že žalovaný naprosto pominul teleologický výklad normy. V důvodové zprávě je uvedeno, že příplatek za zvýšenou odpovědnost *„kompenzuje odpovědnost vedoucího organizačního celku za majetkové a finanční operace, za správu materiálu a majetku státu, a to v řádu i několika miliard Kč. Nejedná se o kompenzaci velitelské a manažerské činnosti.“* Žalobce je dlouhodobě pověřen výkonem funkce velitele 22. zVrL, kterou převzal od předchozího velitele 22. zVrL a jako statutární zástupce je povinen hospodařit a nakládat s nemalými finančními prostředky. Neshledává žádný zákonný důvod, aby mu nebyl přiznán příplatek za zvýšenou odpovědnost. I když funkce zástupce v textu § 68e zákona o vojácích není uvedena, je třeba aplikovat teleologický výklad a přiznat mu odměnu za zvýšenou odpovědnost při nakládání s nemalými finančními prostředky, která je kladena jak na velitele útvaru, tak analogicky i na zástupce velitele útvaru pověřeného výkonem neobsazené funkce velitele útvaru.
5. Žalobce shrnuje, že užitým právním výkladem žalovaného došlo k porušení zásady rovnosti v odměňování podle čl. 28 Listiny základních práv a svobod, podle které zaměstnanci mají právo na spravedlivou odměnu za práci. Tato zásada je uvedena i v § 66 odst. 1 věta první zákona o vojácích, podle kterého má *„voják nárok na služební plat za výkon služby ve výši odpovídající služebnímu zařazení, podmínkám výkonu služby a služební výkonnosti.“* Není možné, aby příplatek za zvýšenou odpovědnost náležel pouze veliteli útvaru a nenáležel zástupci velitele útvaru pověřeného výkonem funkce velitele útvaru, který vykonává naprosto srovnatelnou práci ve funkci, která je dlouhodobě neobsazena. Navrhuje, aby namítané rozhodnutí bylo zrušeno.
6. Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 14. 6. 2017 nejprve poukazuje na to, že žalobcovo podání ze dne 3. 6. 2016 bylo učiněno po zákonné lhůtě pro podání žaloby proti rozhodnutí. K meritu věci žalovaný **vysvětluje, že žalobce byl zařazen na systemizovaném místě zástupce velitele 22. zVrL** a proto zastupování velitele útvaru měl ve svém popisu činnosti. Žalobcova pozice není výslovně uvedena v zákonném ustanovení, které žalobce namítá, není proto možné podle stávající právní úpravy mu požadovaný nárok přiznat, i přesto, že měl stejnou odpovědnost jako by měl velitel útvaru.

7. Podle § 68e zákona o vojácích v rozhodném znění příplatek za zvýšenou odpovědnost náleží až do výše 15% služebního tarifu stanoveného v § 68 odst. 2 zákona o vojácích pouze veliteli vojenského útvaru, vojenského záchranného útvaru, náčelníkovi, vedoucímu nebo řediteli vojenského zařízení nebo vojenského správního úřadu a řediteli nebo veliteli organizačního útvaru ministerstva nebo Vojenského zpravodajství, který je ministrem zmocněn k samostatnému hospodaření s veřejnými prostředky, sestavování ekonomického výkazu o vyčleněných a použitých finančních prostředcích a personálních a majetkových zdrojích. Ze zákona nevyplývá, že tento zvláštní příplatek náleží i jejich zástupcům. Na podporu žalovaný zmiňuje důvodovou zprávu k zákonu č. 332/2014 Sb., kterým se mění zákon o vojácích. K výkladu § 68e zákona o vojácích žalovaný uvádí, že gestor platové politiky v resortu Ministerstva obrany (Sekce státního tajemníka Ministerstva obrany) vydal upřesnění, že „*zvláštní příplatek za zvýšenou odpovědnost nenáleží zástupci velitele útvaru, ani vojákově, který je v pozici nákladového střediska, ale není velitelem útvaru. Příplatek nenáleží vojákově, který je dočasně pověřen výkonem funkce velitele útvaru nebo je dočasně pověřen zastupováním funkce velitele útvaru.*“
8. **Podle žalovaného uvedený příplatek žalobci nenáleží i z důvodu, že** žalobce nemohl být ustanoven na místo velitele základny, protože není pilotem, avšak velitel vrtulníkové základny pilotem být musí. Žalobce nesplňoval tedy i základní odbornostní požadavek. K respektování čl. 28 Listiny základních práv a svobod žalovaný odkazuje na usnesení zvláštního senátu ze dne 4. 5. 2005, č. j. Konf 51/2004-9, rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 9. 1. 2013, č. j. 30 Cdo 2470/2012 a ze dne 18. 10. 2005 č. j. 21 Cdo 245/2005) a Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2013, č. j. 4 Ads 10/2013-21. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.
9. Městský soud rozhodl o věci samé bez nařízení jednání, neboť žalobce netrval na nařízení jednání a žalovaný po řádném poučení soudem ve stanovené lhůtě dvou týdnů svůj nesouhlas s takovým projednáním věci nevyjádřil [§ 51 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též s. ř. s.)].
10. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Při svém rozhodování byl povinen vycházet ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
11. Co se týká právní úpravy, vycházel soud z platné právní úpravy z doby rozhodování správního orgánu.
12. Podle nařízení vlády č. 282/2015 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 59/2015 Sb., o služebních tarifech a o zvláštním příplatku pro vojáky z povolání, s účinností od 1. 11. 2015, byl změněn § 2 odst. 1, který stanovil, že „*Výše služebních tarifů náležejících vojenským hodnostem uvedeným v § 68 odst. 2 zákona o vojácích z povolání činí u vojenské hodnosti plukovník částku 60 940 Kč.*“ Do 31. 10. 2015 výše služebního tarifu náležející vojenské hodnosti plukovník činila částku 59 160 Kč.
13. Podle § 66 odst. 1 zákona o vojácích „*Voják má nárok na služební plat za výkon služby ve výši odpovídající služebnímu zařazení, podmínkám výkonu služby a služební výkonnosti. Nárok na služební plat má také v dalších případech stanovených zákonem. Za služební plat se považují peněžitá plnění poskytovaná vojákově Českou republikou ve výši a za podmínek stanovených touto hlavou.*“
14. Podle § 68e zákona o vojácích „*Veliteli vojenského útvaru, vojenského záchranného útvaru, náčelníkovi, vedoucímu nebo řediteli vojenského zařízení nebo vojenského správního úřadu a řediteli nebo veliteli organizačního útvaru ministerstva nebo Vojenského zpravodajství, který je ministrem zmocněn k samostatnému hospodaření s veřejnými prostředky, sestavování ekonomického výkazu o vyčleněných a použitých finančních prostředcích a personálních a majetkových zdrojích, náleží příplatek až do výše 15 % služebního tarifu stanoveného v § 68 odst. 2. Příplatek se zaokrouhluje na celé desetikoruny směrem nahoru.*“

15. Podle § 68j odst. 4 zákona o vojácích „*Vojákovi, který je pověřen výkonem služby v jiném služebním zařazení a tomuto služebnímu zařazení přísluší vyšší hodnost, než jaká přísluší služebnímu zařazení vojáka, náleží po dobu tohoto pověření služební tarif z vyšší hodnosti.*“ Podle odst. 5 tohoto ustanovení „*Vojákovi, který zastupuje vojáka v jiném služebním zařazení po dobu delší než 4 týdny a tomuto služebnímu zařazení přísluší vyšší hodnost, než jaká přísluší služebnímu zařazení vojáka, náleží po dobu zastupování v jiném služebním zařazení služební tarif z vyšší hodnosti.*“
16. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobci, v hodnosti plukovníka, vydal VVs dne 30. 10. 2015 pod č. j. 59-51/2015-1309 Personální rozkaz, kterým mu stanovil plat, jehož složku tvoří služební tarif. V odůvodnění uvádí, že žalobci navýšil služební tarif na základě nařízení vlády č. 282/2015 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 59/2015 Sb., o služebních tarifech a o zvláštním příplatku pro vojáky z povolání. Proti tomuto Personálnímu rozkazu žalobce podal odvolání, neboť v něm nebyl zohledněn příplatek za zvýšenou odpovědnost.
17. V personálním rozkazu NGŠ odvolání žalobce zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění žalovaný uvedl, že vycházel z platné právní úpravy, která příplatek za zvýšenou odpovědnost vymezuje ve prospěch okruhu taxativně uvedených osob, které jmenuje a cituje zákon. Z právní úpravy nevyplývá, že příplatek by měl náležet i zástupcům z uvedeného taxativně vyjmenovaného okruhu osob. Námitka žalobce, že byl v souladu s ustanovením § 13a zákona o vojácích z povolání dnem 1. 7. 2015 z nařízení náčelníka štábu velitelství Vzdušných sil pověřen zastupováním ve služebním zařazení velitele 22. zVrI, nijak ze správního spisu nevyplývá, zároveň realizace tohoto personálního opatření uvedenou formou, tedy nařízením náčelníka štábu velitelství Vzdušných sil, není podle právní a vnitřních předpisů možná. Podle § 145a zákona o vojácích se ve věcech služebního poměru rozhoduje o pověření výkonem služby nebo o zastupování v jiném služebním zařazení personálním rozkazem podle § 145a odst. 1 písm. f) zákona o vojácích. Z informačního systému o službě a personálu lze dovodit, že žádný personální rozkaz, kterým by byl odvolatel ke dni 1. 7. 2015 pověřen výkonem služby v jiném služebním zařazení, vydán nebyl. Z čl. 48 RMO č. 63/2015 Věstníku „*Některá ustanovení o průběhu služby vojáků z povolání*“ současně vyplývá, že je-li voják zařazen na služebním místě zástupce velitele, nebo má zastupování v popisu činnosti, nelze jej pověřit zastupováním na služebním místě velitele. Odvolatel je zástupce velitele 22. zVrI a zastupování velitele má odvolatel ve svém popisu činnosti. Pozice zástupce velitele není výslovně uvedena v § 68e zákona o vojácích z povolání, tedy v taxativním výčtu osob, kterým náleží zvláštní příplatek za zvýšenou odpovědnost.
18. Městskému soudu je z jeho vlastní rozhodovací činnosti ve věci vedené pod sp. zn. 3 Ad 16/2015, známo, že žalobci vydal VVs dne 1. 7. 2015 pod č. j. 59-16/2015-1309 předchozí Personální rozkaz, kterým mu stanovil plat, jehož složku tvořil pouze služební tarif účinný ode dne 1. 7. 2015. Tamní Personální rozkaz odůvodnil VVs tím, že žalobce v hodnosti plukovníka byl ode dne 1. 7. 2015 zařazen na systemizované místo zástupce velitele 22. zVrI a náleží mu proto příslušný služební tarif. Žalobce se žalobou vedenou pod sp. zn. 3 Ad 16/2015 zdejšího soudu domáhal zvláštního příplatku za zvýšenou odpovědnost ke služebnímu tarifu. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 27. 3. 2017, č. j. 3 Ad 16/2015-58, byla žaloba zamítnuta. Žalobce proti uvedenému rozsudku podal kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud v Praze rozsudkem ze dne 28. 8. 2018, č. j. 2 As 124/2017-23, zamítl se závěrem, že ustanovení § 68e zákona o vojácích ve znění účinném do 30. 6. 2016 umožňovalo přiznat příplatek až do výše 15 % služebního tarifu stanoveného v § 68 odst. 2 téhož zákona pouze taxativně vyjmenovaným osobám, tedy veliteli vojenského útvaru, vojenského záchranného útvaru, náčelníkovi, vedoucímu nebo řediteli vojenského zařízení nebo vojenského správního úřadu a řediteli nebo veliteli organizačního útvaru ministerstva nebo Vojenského zpravodajství, který je ministrem zmocněn k samostatnému hospodaření s veřejnými prostředky, sestavování ekonomického výkazu o vyčleněných a použitých finančních prostředcích a personálních a majetkových zdrojích. Neumožňovalo proto tento příplatek přiznat osobám, jež fakticky vykonávaly činnosti, k nimž by

byly oprávněny osoby uvedené v tomto taxativním výčtu, avšak nebyly jmenovány do zákonem vypočtených funkcí (např. byly pouze zástupcem velitele útvaru).

19. Městský soud v Praze žalobu nepovažuje za důvodnou.
20. Před vlastním posouzením věci považuje soud za vhodné se zabývat námitkou žalovaného, již žalovaný považuje žalobcovo podání ze dne 3. 6. 2016 podané po lhůtě podle § 72 odst. 1 s. ř. s.
21. Jak vyplývá ze žalobcova podání ze dne 24. 2. 2016, ten sice k němu připojil nové rozhodnutí, avšak ve vyjádření uvedl, že uplatňuje i vůči tomuto novému rozhodnutí (nyní napadenému rozhodnutí) totožné námitky, jaké vyslovil v žalobě k rozhodnutí namítaném v předchozí věci, tedy vůči dříve vydanému Personálnímu rozkazu (sp. zn. 3 Ad 16/2015). Při porovnání obsahu žalobních námitek uvedených v žalobcově žalobě ve věci vedené pod sp. zn. 3 Ad 16/2015 a žalobcova podání ze dne 3. 6. 2016 k nyní projednávané věci, lze seznat, že se jejich obsah překrývá. I kdyby toto podání žalobce soudu následně nezaslal, přezkum soudu by byl vázán na žalobcovy námitky uvedené v dříve uplatněné žalobě. V předmětné věci se proto nejedná o opožděně uplatněné žalobní námitky, jež by soudu nebyly známy a k nimž by soud nemohl při přezkumu zákonnosti napadeného rozhodnutí v dané věci přihlížet (§ 72 odst. 4 s. ř. s.).
22. Městský soud konstatuje, že ačkoli žalobce namítá, že napadené rozhodnutí je nesprávné a nezákonné, vydané v rozporu s právními a ústavními předpisy, pak vzhledem k zásadě dispozitivnosti soudního řízení správního není možné, aby žalobce předmět soudního přezkumu vymezil jen široce nekonkrétním konstatováním bez souvislosti se skutkovou či právní výtka, aby se jí soud mohl relevantně zabývat. Žalobce by měl odkázat na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu či listinách zachycené tak, aby byly zřetelně odlišitelné od jiných skutkových dějů či okolností obdobné povahy, aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje za základ jím tvrzené nezákonnosti (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS). Soud je povinen vypořádat jednotlivé žalobní body, aby nezatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností, není ale povinen na základě vágních odkazů žalobní body či podpůrné argumenty dohledávat ve spisech či v zaslaných dokumentech. Opačný postup by porušoval popsanou dispoziční zásadu a zasahoval by do rovného postavení účastníků řízení (§ 36 odst. 1 s. ř. s.). Jinými slovy, není na soudu, aby v odkazovaných podáních vyhledával skutečnosti, které jsou způsobilé být součástí žaloby. S ohledem na takto ryze obecně formulovanou a koncipovanou námitku soud neshledal, že by rozhodnutí žalovaného bylo nesprávné a nezákonné, vydané v rozporu s právními a ústavními předpisy.
23. Jak je patrné [z předmětného personálního rozkazu, VVs přiznal](#) žalobci od 1. 11. 2015 plat, který tvoří služební tarif. Podle odůvodnění odkazuje VVs na nařízení vlády č. 282/2015 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 59/2015 Sb., o služebních tarifech a o zvláštním příplatku pro vojáky z povolání. Napadeným Personálním rozkazem tedy došlo k navýšení částky žalobcova platu, aby odpovídal změně nařízení vlády, týkající se služebních tarifů a zvláštních příplatků pro všechny vojáky z povolání. Systemizaci žalobcova místa předmětný Personální rozkaz neřešil. Soud neshledal, že uvedeným postupem žalovaný porušil ustanovení § 68e zákona o vojácích, v němž je taxativní výčet funkcí, kterým náleží příplatek za zvýšenou odpovědnost až do výše 15% služebního tarifu.
24. Pokud žalobce namítá, že žalovaný ani VVs nezohlednili protokol o předání funkce velitele 22. zVrl, jeho pověření Ministrem obrany, jeho další pověření k právním úkonům za Českou republiku, ani rozkaz VVs, kterým byl pověřen k zastupování, soud odkazuje na již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2018, č. j. 2 As 124/2017-23, který se touto otázkou již zabýval ve vztahu k oběma účastníkům řízení a pod bodem [23] konstatoval, že „*ze shora citované právní úpravy vyplývá, že § 68e zákona o vojácích, v rozhodném znění, přiznává příplatek za zvýšenou odpovědnost taxativně stanovenému okruhu osob. Současně v projednávaném případě nebylo sporu o tom, že stěžovatel byl personálním rozkazem ze dne 1. 7. 2015 služebně zařazen na systemizované místo zástupce*“

velitele 22. základny vrtulníkového letectva. Za daného stavu je tedy nutné konstatovat, že správní orgány neměly žádný prostor pro uvážení o přiznání příplatku za zvýšenou odpovědnost stěžovateli, jako zástupci velitele 22. základny vrtulníkového letectva, neboť dotčená právní úprava takovouto autonomní úvahu nepřipouštěla. “ Městský soud proto neshledal pochybení v rozhodnutí žalovaného, který navýšil žalobci jako zástupci velitele 22. zVrl služební tarif tak, aby odpovídal shora uvedenému nařízení vlády.

25. Pokud žalobce poukazuje na to, že žalovaný porušil § 3 správního řádu, pak ve svém podání nespecifikoval, v čem konkrétně měl žalovaný porušit namítané zákonné ustanovení. V tomto směru soud odkazuje na výše uvedenou zásadu dispozitivnosti. V § 3 správního řádu se uvádí „nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti...“. Řízení ve věcech služebního poměru je správním řízením, což znamená, že na otázky neupravené zákonem o vojácích, se podpůrně užije správní řád, s výjimkou § 144 zákona o vojácích, podle něj se na řízení ve věcech služebního poměru nevztahuje § 10 až 12, § 14, § 33 odst. 2 písm. c), § 79 odst. 5, hlava XI části druhé a § 175 správního řádu. V tomto případě se proto primárně aplikuje § 68e zákona o vojácích. Ustanovení § 68e zákona o vojácích zjišťování stavu věci před přiznáním uvedeného příplatku nepředpokládá. Platí výlučně pro taxativní okruh osob, na něž se vztahuje. Mezi tento okruh oprávněných funkcí nepatří funkce zástupce velitele.
26. Žalobce dále poukazuje na znění důvodové zprávy, že tento druh příplatku má kompenzovat odpovědnost vedoucího organizačního celku za majetkové a finanční operace, za správu materiálu a majetku státu, a to v řádu i několika miliard Kč. Nejedná se o kompenzaci velitelské a manažerské činnosti.
27. Soud konstatuje, že podle Důvodové zprávy k zákonu č. 332/2014 Sb., kterým se mění zákon o vojácích, k § 68e zákona o vojácích se uvádí „jedinečné postavení velitele vojenského útvaru, vojenského záchranného útvaru, velitele nebo ředitele či náčelníka vojenského zařízení nebo vojenského správního úřadu a ředitele či velitele organizačního útvaru ministerstva nebo Vojenského zpravodajství, co se týče kompletní odpovědnosti za celkový chod řízeného subjektu, se navrhuje oproti ostatním vojákům v téže vojenské hodnosti zvýhodnit měsíčním příplatkem ve výši 5 % minimálního služebního tarifu stanoveného zákonem. Měsíční příplatek bude konstantní a nebude se zvyšovat v návaznosti na případnou budoucí valorizaci služebních tarifů. Tento příplatek bude náležen maximálně 250 vojákům z povolání. K zamezení potenciálních problémů o výši příplatku se stanovuje způsob zaokrouhlení.“ Toto ustanovení se nevztahuje, ani nemůže vztahovat na žalobce, neboť není velitelem vojenského útvaru, nýbrž jeho zástupcem.
28. Již Nejvyšší správní soud ve zmiňovaném rozsudku sp. zn. 2 As 124/2017 vyzdvihl, že „zákonodárce si byl při přijetí dané právní úpravy jistě vědom toho, že v rámci hierarchie armády a jejího funkčního členění existují mj. právě i systemizovaná místa zástupců velitelů. Záměrem zákonodárce tudíž zjevně nebylo přiznat příplatek za zvýšenou odpovědnost jisté kategorii osob dle hlediska (skutečně) vykonávaných činností či míry jejich odpovědnosti, ale pouze naprosto přesně vyjmenovaným osobám v určitém služebním (velitelském) zařazení. Limity pro aplikaci § 68e zákona o vojácích tedy zákonodárce jasně vymezil konkrétním výčtem osob (resp. služebních funkcí), na které se toto ustanovení vztahuje. Zákonodárce zde využil ústavně mu daný velmi široký prostor upravit dle své úvahy pravidla odměňování vojáků. Postup zákonodárce nebyl svévolný, neboť kritérium specifického postavení velitele má racionální povahu a prima facie nevede k neodůvodněné nerovnému zacházení. V rámci diskrece zákonodárce je ovšem samozřejmě možné zvolit i kritérium jiné, kladoucí důraz na skutečný obsah činnosti příslušného vojáka, které zákonodárce použil v pozdější právní úpravě. Zákonodárce může v průběhu času různým způsobem upravit odměňování těchto osob či platové podmínky v téže pozici či funkci, pokud při tom nerybočí z mantinelů, jimiž je omezena jeho diskrece (zejména zákaz svévole a neodůvodněné nerovného zacházení).“ V právní úpravě z doby tehdy účinné proto nebylo možné, aby žalovaný nad rámec zákona přiznal žalobci další složku platu. V projednávaném případě proto nelze použít rozšiřující výklad předmětného ustanovení § 68e zákona o vojácích, který žalobce ve skutečnosti žádá a který nepřesně označuje jako výklad „teleologický“.
29. Žalobce, ustanovený na systemizované místo zástupce velitele 22. zVrl, z pozice zástupce velitele základny, z důvodu dlouhodobé neobsazenosti systemizovaného místa velitele základny jinou osobou toto systemizované místo de facto vykonával a přebíral samotný výkon činnosti velitele.

Zákonodárce s funkcí zástupce však nespojil veškerá práva a povinnosti náležející veliteli. Příplatek za zvýšenou odpovědnost kompenzuje odpovědnost vedoucího organizačního celku za majetkové a finanční operace, za správu materiálu a majetku státu. Vojenská hodnost žalobce, i jeho postavení tak byly dostatečně ohodnoceny v rámci služebního tarifu. Na velitele dané letecké základny se tak kladou jiné nároky než na jeho zástupce. Nelze užít z tohoto důvodu ani jiný druh výkladu než užil žalovaný, nejedná se o přehnaný formalismus, nýbrž o dodržování zákona.

30. Nejvyšší správní soud současně v kontextu nyní posuzované věci zdůraznil a připomněl v již zmiňovaném rozsudku č. j. 2 As 124/2017-23 v bodu [29] „specifický charakter služebního poměru vojáků z povolání. K tomu je možné odkázat na judikaturu zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, usnesení ze dne 4. 5. 2005, č. j. Konf 51/2004-9, v němž byl vysloven závěr, že „[s]lužební poměr je (i byl) charakterizován jako institut veřejného práva; byl považován za právní poměr státně zaměstnanecký. Tento právní poměr nevzniká smlouvou, ale mocenským aktem služebního orgánu (§ 5 cit. zákona - rozhodnutím o povolání do služebního poměru) a po celou dobu svého průběhu se výrazně odlišuje od poměru pracovního, který je naopak typickým poměrem soukromoprávním, kde účastníci mají rovné postavení. To se projevuje v právní úpravě týkající se průběhu a změny služebního poměru (část druhá, hlava II cit. zákona), kázeňské pravomoci, kázeňských odměn, kázeňských trestů a jejich ukládání (část třetí, hlava III téhož zákona), zániku služebního poměru (část druhá, hlava III tohoto zákona), jakož i dalších případů rozhodování služebních orgánů. Nejinak je tomu u rozhodování o odpovědnosti vojáka za škodu způsobenou státu (část sedmá cit. zákona). Právní povaha služebního poměru vojáka z povolání postihuje zvláštní povahu „zaměstnavatele“ jako primárního nositele veřejné moci, potřebu pevného začlenění vojáka do organismu veřejné moci a účast na jejím výkonu. Tato potřeba zasahuje tak daleko, že tu nejde o modifikaci soukromoprávního poměru, ale (stejně jako u některých dalších kategorií veřejných a zvláště státních zaměstnanců) o specifický státně zaměstnanecký poměr veřejného práva. Vodítkem může být i charakter právní úpravy, kdy právě u služebních poměrů má tato úprava kodexový charakter...“ (uvedenou pasáž zvláštního senátu podtrhl soud). S ohledem na popsanou specifčnost právní úpravy služebního poměru vojáků z povolání a zejména výše provedené hodnocení nyní projednávané věci, Nejvyšší správní soud neshledal případnou ani poznámku stěžovatele, že dle čl. 28 Listiny základních práv a svobod mají mít zaměstnanci právo na spravedlivou odměnu. Uvedenou ústavní kautelu ovšem nutno vykládat ve vztahu k platům poskytovaným ve veřejné sféře tak, že pravidla pro odměňování pracovníků nesmí být svévolná a založená na libovůli, jak bylo výše vyloženo; diskrece zákonodárce ohledně obsahu těchto pravidel však má být rozsáhlá. Stěžovatel byl zařazen na systemizované místo zástupce velitele 22. základny vrtulníkového letectva. Zastupování velitele útvaru tak stěžovatel má ve svém popisu činnosti, za což mu v souladu se zákonem o vojácích (§ 66 odst. 1 zákona o vojácích) náleží služební plat ve výši odpovídající jeho služebnímu zařazení, podmínkám výkonu služby a služební výkonnosti. Pokud mu nebyl přiznán z důvodů shora vyložených (pouze) příplatek za zvýšenou odpovědnost podle § 68e zákona o vojácích, nejednalo se o ústavně nekonformní postup.“ Městský soud vychází z uvedených závěrů a odkazuje na zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu.
31. Žalobcův odkaz na nález Ústavního soudu Pl. ÚS 27/04 ze dne 1. 11. 2005 (v podání ze dne 15. 2. 2016), není v dané věci případný, neboť zmíněný nález se zabýval předkládáním změn obecně závazné vyhlášky obce nadřízenému orgánu územního plánování.
32. Na základě shora uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
33. Posouzení žaloby jako nedůvodné nemůže ovlivnit ani skutečnost, že s účinností až od 1. 7. 2016 došlo k novelizaci a doplnění zákona o vojácích, a to zákonem č. 47/2016 Sb., kterým se do ustanovení § 68j na konci odstavců 4 a 5 doplňují slova „..., je-li to pro něj výhodnější, a lze mu přiznat příplatek za zvýšenou odpovědnost“. Změnu pohledu na nastolenou otázku zákonodárce akceptoval přijetím zmíněné novely zákona o vojácích, kdy cílem nové právní úpravy je „náprava“ nahlížení na uvedený příplatek. Tento zákon nelze užít zpětně.
34. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil,

proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. října 2018

JUDr. Jan Ryba v.r.
předseda senátu